

จอห์น เคนเน็ธ กัลเบรธ

John Kenneth Galbraith, 1908 - 2006

นักเศรษฐศาสตร์ลัทธิเคน ผู้เป็นปัญญาชนล่าอาณานิคม

เรียบเรียงโดย... **วัลลภา กฤตยานวัช**

(M.Sc.- Asian Institute of Technology)

จอห์น เคนเน็ธ กัลเบรธ เป็นนักเศรษฐศาสตร์ชาวแคนาดาเดียน - อเมริกันและเป็นนักคิดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งในศตวรรษที่ 20 เขาเป็นนักเศรษฐศาสตร์การเมืองสายเคนเนเซียน และเป็นนักคิดระดับแนวหน้าที่มีชื่อว่าเป็น “ปัญญาชนล่าอาณานิคม” ที่มีประสบการณ์สูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมนุษยธรรม และมีความรอบรู้ที่หลากหลาย ทำให้สามารถเสนอแนวคิดทางเศรษฐกิจแบบบูรณาการผ่านผลงานเขียนหนังสือหลายสิบเล่มและบทความจำนวนมากมายับยั้งเรื่องที่เขาไม่เห็นด้วยกับลัทธิเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรี และคัดค้านแนวคิดเศรษฐศาสตร์ของสำนักลัทธิเสรีนิยมใหม่ โดยมีจุดยืนเคียงข้างมหาชนและผู้ยากไร้ และเน้นบทบาททางการให้บริการทางสังคมของรัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

ประวัติการศึกษาและการสอนหนังสือ

จอห์น เคนเน็ธ กัลเบรธ เกิดเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 1908 ที่เมืองออนตาริโอ ประเทศแคนาดา เข้าเรียนหนังสือที่ Sugar-Salem High School ต่อมาเรียนจบปริญญาตรีที่ Ontario Agricultural College ในปี 1931 เขาย้ายไปอยู่ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาต่อจนจบปริญญาโทและปริญญาเอกด้านเศรษฐศาสตร์ การเกษตรที่ University of California, Berkeley เมื่อปี 1964 จากนั้น จึงเป็นอาจารย์สอนที่ Harvard University และในปี 1937 ได้ถือสัญชาติอเมริกัน และไปสอนหนังสือที่ Cambridge University ประเทศอังกฤษ และที่ Princeton University (1939 - 1942) จนกระทั่งปี 1949 จึงได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ ด้านเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และสอนที่นั่นจนถึงปี 1975

การทำงานอื่นและรางวัลเด่นที่ได้รับ

ในฐานะสมาชิกพรรคเดโมแครต กัลเบรธ มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มข้น เขาทำงานให้กับประธานาธิบดีแฟรงคลิน ดี. รูสเวลท์ (Franklin D. Roosevelt) โดยในปี 1940 - 1941 เป็นที่ปรึกษาเศรษฐกิจใน National Defense Advisory Committee ในปี 1941 - 1943 ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสำนักงานบริหารราคา (Office of Price Administration) ในปี 1943 - 1948 เป็นบรรณาธิการของนิตยสาร Fortune และในปี 1945 ระหว่าง สงครามโลกครั้งที่สอง ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการฝ่ายสำรวจ ยุทธศาสตร์การทิ้งระเบิด (U.S. Strategic Bombing Survey) ซึ่งทำหน้าที่ประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการทิ้งระเบิดถล่มประเทศเยอรมันของฝ่ายพันธมิตร และในปี 1946 เป็นผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (Office of Economic Security Policy) กระทั่งหลังสงครามโลกสงบลง กัลเบรธจึงกลับไปเป็นอาจารย์เศรษฐศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ต่อมาได้รับแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจ ของประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดี ต่อมาในปี 1961 - 1963 กัลเบรธไปเป็นเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศอินเดีย และในปี 1972 เขาได้รับเลือกเป็นประธานของ American Economic Association

ในปี 1946 กัลเบรธได้รับเหรียญตราแห่งเสรีภาพ (US Presidential Medal of Freedom) เหรียญตราสูงสุดที่รัฐบาลอเมริกาให้กับพลเรือนจากประธานาธิบดีทรูแมน และในปี 2000 เขาก็ได้รับเหรียญตราแห่งเสรีภาพเหรียญที่สองจากประธานาธิบดี บิล คลินตัน ในปี 1985 เขาได้รับเกียรติยศ

ให้เป็นนักต่อสู้เพื่อมนุษยชนแห่งปี - Humanist of the Year จาก The American Humanist Association ในปี 2000 เขาได้รับรางวัล Leontief Prize จาก Global Development and Environment Institute ในฐานะผู้มีผลงานดีเด่นด้านการเสริมสร้างทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์

กัลเบรธ เสียชีวิตเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2006 ณ Mount Auburn Hospital เมือง Cambridge, Massachusetts โดยมีอายุยืนยาวถึง 97 ปี

ผลงานสำคัญ

กัลเบรธ เป็นนักเศรษฐศาสตร์ที่มีผลงานเขียนหนังสือกว่า 30 เล่ม และบทความอีกกว่า 1,000 เรื่อง หนังสือของเขาดิอันดับขายดีติดต่อกันหลายปีในช่วงทศวรรษ 1950 - 1960 แต่ที่นับว่ามีชื่อเสียงและมีอิทธิพลสูงต่อนักเศรษฐศาสตร์และประชาชนทั่วไปที่รักความยุติธรรม ได้แก่ หนังสือ **“ทุนนิยมอเมริกา”** (American Capitalism - 1952) ที่ชี้ให้เห็นว่าเศรษฐกิจของอเมริกาในอนาคตจะถูกครอบงำโดยธุรกิจขนาดใหญ่ที่ธุรกิจขนาดเล็กยากจะแข่งขันได้, หนังสือ **“วิกฤติเศรษฐกิจ 2452”** (The Great Crash 1929, - 1954) บทวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดวิกฤติตลาดหุ้นและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ในปี 1929 ในอเมริกา

“สังคมแห่งความมั่งคั่ง” (The Affluent Society - 1958) เป็นหนังสือที่ดีที่สุดของเขา ที่ชี้ให้เห็นว่าสังคมของอเมริกาที่เน้นความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและเน้นการบริโภคอย่างเต็มที่และให้ความสำคัญต่อความต้องการของปัจเจกชนมากเกินไป จนทำให้รัฐละเลยการลงทุนด้านบริการสาธารณะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม, หนังสือ **“รัฐอุตสาหกรรมใหม่”** (The New Industrial State-1967) เป็นบทวิเคราะห์ที่ชี้ให้เห็นว่าอำนาจอันล้นเหลือของบริษัทต่างๆ ทำให้ยากที่ตลาดจะทำการแข่งขันได้อย่างสมบูรณ์, **“เศรษฐศาสตร์และเป้าหมายสาธารณะ”** (Economics and the Public Purpose - 1973) หนังสือที่นำเสนอเหตุผลว่า เหตุใดรัฐจึงควรเพิ่มบทบาทของตนในการเป็นผู้ออกกฎและควบคุมระบบตลาด และหนังสืออัตชีวประวัติของกัลเบรธ (A Life in Our Times -1981) เล่าถึงชีวิตและความคิดของเขาในสมัยต่างๆ

แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่สำคัญ

กัลเบรธ เป็นนักเศรษฐศาสตร์ที่วิเคราะห์เศรษฐกิจในมุมมองที่กว้างขวางหลากหลายผสมผสานกัน (Synthesis) โดยเห็นว่าเศรษฐศาสตร์แบบคณิตศาสตร์ที่เน้นการวิเคราะห์เศรษฐกิจบนตัวเลข สมการ และโมเดลคอมพิวเตอร์นั้นไม่เพียงพอ หากต้องอาศัยปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ นอกเหนือจากตัวเลขด้วย เช่น ภาวะการเมือง สังคม เทคโนโลยี บทบาทครอบงำของบริษัทขนาดใหญ่ และธรรมชาติแห่งพฤติกรรมภายในของมนุษย์ด้วย เขาเห็นว่าเศรษฐกิจในโลกแห่งความเป็นจริงนั้นมีความไม่แน่นอนสูง ที่ยากจะอธิบายและทำนายด้วยโมเดลคณิตศาสตร์ได้อย่างแม่นยำ เขาจึงนิยมการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative analysis) ที่มองความสัมพันธ์ของปัจจัยรอบด้านมากกว่าตัวเลขเชิงปริมาณ

กัลเบรธ เห็นว่าระบบเศรษฐกิจเสรีที่เน้นการแข่งขันเต็มที่นั้น ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะในความเป็นจริงไม่มีการแข่งขันที่สมบูรณ์แท้จริง หรือกลับมีการแข่งขันเชิงผูกขาดขึ้น นอกจากนี้ ยังซ่อนไว้ซึ่งปัญหาความเสี่ยงของความไม่แน่นอน ความไร้เสถียรภาพหรือความผันผวนทางเศรษฐกิจ หรือกระทั่งเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจที่นำไปสู่การปิดโรงงานและการว่างงานรุนแรงตามมา นอกจากนี้ เขาไม่เห็นด้วยกับสำนักลัทธิเสรีนิยมใหม่ที่เชื่อว่ารัฐควรปล่อยให้ตลาดให้ดูแลตัวของมันเอง และประโยชน์ของความเจริญทางเศรษฐกิจจะค่อยๆ รินไหลลงมาถึงผู้ยากไร้เองโดยอัตโนมัติ เขาเห็นว่าเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรีที่ถูกครอบงำโดยบริษัทยักษ์ใหญ่ไม่กี่รายนั้น ทำให้เกิดการกระจุกตัวของความมั่งคั่งและการกระจายรายได้ไม่เป็นธรรม เขาจึงยืนอยู่เคียงข้างผู้ยากไร้และเน้นให้รัฐต้องลงทุนเพื่อบริการสาธารณะ เช่น การก่อสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษา การสาธารณสุข ที่อยู่อาศัยเพื่อคนจน เป็นต้น ในสัดส่วนที่ทัดเทียมกับอัตราการเจริญเติบโตของการบริโภคภาคเอกชน เพื่อสร้าง **“ดุลยภาพทางสังคม”** (social balance) ก่อนที่ลัทธิบริโภคนิยมที่เน้นประโยชน์ส่วนตนและไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมจะนำไปสู่ปัญหาความเสื่อมโทรมในเมืองและชนบทมากขึ้น เขาเห็นว่า ยิ่งรายได้ประชาชาติเติบโตขึ้นมากเท่าใดรัฐก็ยิ่งต้องเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าและใช้เงินภาษีนั้นช่วยแก้ปัญหาความไร้สมดุลทางสังคมที่ลัทธิบริโภคนิยมเป็นตัวการ นอกจากนี้เขายังเน้นว่าการผลิตสินค้าทุกประเภทควรผ่านการทดสอบด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อนด้วย

